

TEISĖJŲ TARYBOS

VEIKLOS
ATASKAITA

2024–2026 m.

LIETUVOS
TEISMAI

Teisėjų taryba

TURINYS

Ižanga	3
1. Teismų autoriteto ir finansinio nepriklausomumo stiprinimas	4
Institucinis bendradarbiavimas	
Teismų finansavimas ir finansinio nepriklausomumo užtikrinimas	
Saugumas teismuose	
2. Procesų ir paslaugų kokybės gerinimas	8
Teismų reforma	
Neprocesinės funkcijos	
Kompleksinis vaikų apklausų tobulinimas	
Skaitmenizavimas	
3. Žmogiškųjų išteklių stiprinimas	10
Teisėjų korpuso formavimas	
Teisėjų darbo krūvio optimizavimas	
Regioninės teismų politikos stiprinimas	
Kvalifikacijos kėlimas	
4. Nuoseklus atviras dialogas su visuomene	13
Teismų komunikacijos stiprinimas ir pasitikėjimo teismais didinimas	
Teismų atvirumas	
Korupcijos prevencija	
Tarptautinis bendradarbiavimas	

Įžanga

Lietuvos teismų sistemos raida grindžiama strateginiu požiūriu. Jos ilgalaikę kryptį brėžia Lietuvos teismų vystymosi vizija 2023–2033 m., kurioje įtvirtintas siekis kurti patikimą, išmintingą, efektyvų ir autoritetingą teismą. Vadovaudamasi šiais principais, Teisėjų taryba nuo pat kadencijos pradžios, tęsdama jau pradėtus darbus, ėmėsi naujų nuoseklių veiksmų, stiprinančių teismų sistemos atsparumą ir kokybę: plėtė bendradarbiavimą su konstitucinėmis valdžiomis ir kitais partneriais, palaikė nuolatinį dialogą su teismų bendruomene, telkė ją strateginiams klausimams spręsti, sprendė opiausias teismų veiklos problemas ir inicijavo priemones, leidžiančias užtikrinti kryptingą darbą.

2025–2028 m. kadencijos Teisėjų tarybos vadovybė pirmiesiems dvejimėms metams buvo išrinkta 2024 m. spalio 28 d. Teisėjų tarybos pirmininke tapo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkė dr. Danguolė Bublienė, pirmininko pavaduotoju – Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas Nerijus Meilutis, o sekretore – Vilniaus miesto apylinkės teismo pirmininkė Viktorija Šelmienė.

Vienas pirmųjų naujos sudėties Tarybos darbų buvo 2025 m. kovo 21 d. posėdyje patvirtintos strateginės veiklos kryptys ir jų įgyvendinimo planas, orientuotas į keturias vizijos tikslus atliepiančias sritis:

- teismų autoriteto ir finansinio nepriklausomumo stiprinimas – siekiant patikimo ir autoritetingo teismo;
- procesų ir paslaugų kokybės gerinimas – siekiant efektyvaus teismo;
- žmogiškųjų išteklių stiprinimas – siekiant išmintingo ir profesionalaus teismo;
- nuoseklus ir atviras dialogas su visuomene – siekiant patikimo ir visuomenės pasitikėjimą skatinančio teismo.

Siekdama sustiprinti išorinę komunikaciją, gerinti vidinį bendradarbiavimą ir kurti atvirą dialogą su visuomene, Teisėjų taryba 2025 m. balandžio 30 d. patvirtino Lietuvos teismų sistemos išorinės komunikacijos strategiją ir jos įgyvendinimo priemonių planą 2025–2028 m. Šis dokumentas įtvirtina siekį ne tik informuoti visuomenę apie teismų veiklą, bet ir kurti grįžtamojo ryšio kultūrą, kuri didina pasitikėjimą teismų sistema ir atliepia vizijos tikslą stiprinti teismų autoritetą.

2025 m. Teisėjų taryba surengė **17** posėdžių ir priėmė **176** nutarimus, iš kurių net 113 buvo susiję su patarimais Respublikos Prezidentui dėl teisėjų skyrimo, perkėlimo ar atleidimo.

Iki 2026 m. gegužės 4 d. priimti dar **48** nutarimai, iš jų **28** – personalijų klausimais.

Teisėjų taryboje svarstyti klausimai apėmė visas Teismų įstatymo jos kompetencijai priskirtas sritis: teisėjų korpuso formavimą, teismų investicijas ir biudžetą, darbo grupių ir komisijų sudarymą, teismų atvirumo ir duomenų prieinamumo žiniasklaidai klausimus.

Nuosekliai įgyvendindama nustatytas strategines kryptis, Teisėjų taryba 2025–2026 m. pasiekė reikšmingų rezultatų, kurie pristatomi šioje ataskaitoje. Kartu tikslingai tęsiamos suplanuotos veiklos, orientuotos į tolesnę teismų sistemos stiprinimą, jos autoriteto didinimą bei bendradarbiavimo skatinimą tiek teismų bendruomenėje, tiek santykiuose su visuomene. Taip siekiama, kad teisminė valdžia ir toliau stiprėtų kaip patikimas demokratijos, žmogaus teisių ir laisvių apsaugos bei teisės viršenybės garantas.

1

Teismų autoriteto ir finansinio nepriklausomumo stiprinimas

Institucinis bendradarbiavimas

Teisėjų taryba 2025–2026 m. kryptingai stiprino institucinį bendradarbiavimą su konstituciniais partneriais, siekdama užtikrinti teismų sistemos finansinį nepriklausomumą, spręsti teismų veiklai aktualius, tarp jų – neatidėliotinus klausimus. Ši kryptis apėmė ir Teisėjų tarybos vykdomą Visuotinio teisėjų susirinkimo 2024 m. spalio 18 d. rezoliucijoje dėl glaudesnio valstybės valdžios institucijų bendradarbiavimo teismų veiklos klausimais numatytą teisėjų bendruomenės pavedimą – Teisėjų tarybai inicijuoti ir siekti teisės aktų pakeitimų dėl konkrečių teisėjų savivaldos institucijų ir kitų valstybės valdžios šakų bendradarbiavimo formų.

2025–2026 m. vykę periodiniai susitikimai su Respublikos Prezidentu, Ministru Pirmininku, Seimo Pirmininku, finansų ir teisingumo ministrais bei kitų teisėsaugos institucijų atstovais žymėjo naują teismų sistemos ir kitų valstybės valdžios institucijų bendradarbiavimo etapą. Jų metu Teisėjų taryba nuosekliai kėlė klausimus, susijusius su objektyviais kriterijais grindžiamu teismų finansavimu, teisėjo komandos stiprinimu, teismų saugumo užtikrinimu ir infrastruktūros atnaujinimu. Buvo pabrėžiama, kad šie prioritetai yra būtini teismų nepriklausomumui ir kokybiškam teisingumo vykdymui, kartu atkreipiant dėmesį, kad teismų sistemos poreikiai turėtų būti deramai matomi valstybės politinėje darbotvarkėje.

Taip pat stiprintas bendradarbiavimas su teisingumo sistemos institucijomis ir profesinėmis bendruomenėmis – Generaline prokuratūra, Advokatų taryba, Lietuvos Respublikos teisėjų asociacija, Policijos departamentu ir kitomis organizacijomis. Susitikimuose aptarti teismų veiklos kokybės, saugumo, darbo sąlygų, psichologinio pasirėngimo, elektroninių bylų nagrinėjimo ir informacinių sistemų sąveikos klausimai. Aktyvus dialogas sustiprino institucinį bendradarbiavimą, sudarė sąlygas laiku identifikuoti teismų veiklai kylančias problemas ir imtis sprendimų bei organizacinių priemonių efektyviam teisingumo vykdymui užtikrinti.

Teismų finansinio nepriklausomumo užtikrinimas

Nuosekliai kryptingas Teisėjų tarybos darbas užtikrino, kad teismų sistemos finansavimo klausimas išliktų valstybės institucijų darbotvarkėje.

2025–2026 m. Teisėjų tarybos veikla stiprinant teismų autoritetą ir finansinį nepriklausomumą buvo orientuota į ilgalaikį sisteminių pokytį – objektyvaus teismų finansavimo modelio parengimą ir įtvirtinimą teisės aktuose, nuoseklų teismų poreikių pristatymą konstituciniams partneriams bei praktinį teismų, kaip savarankiškos valstybės valdžios šakos, lygiavėrcio dalyvavimo biudžeto formavimo procese įtvirtinimą, pabrėžiant, kad tinkamas teismų finansavimas yra viena esminių konstitucinio teisminės valdžios nepriklausomumo garantijų. Pagrindiniai veiksmai apėmė teisėkūros iniciatyvas dėl šio modelio įtvirtinimo, objektyviais duomenimis pagrįstų poreikių pateikimą ir pagrindimą, taip pat nuoseklų bendradarbiavimą ir komunikavimą nacionaliniu bei tarptautiniu lygmeniu.

Teismų finansų klausimas išlieka vienu jautriausių teismų sistemos iššūkių, nes nuo skiriamų asignavimų priklauso kasdienės teismų veiklos tęstinumas ir galimybė tinkamai vykdyti Konstitucijoje įtvirtintas teisingumo funkcijas. Nepakankamas ir sunkiai prognozuojamas finansavimas riboja galimybes stiprinti teisėjo komandą, išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus, užtikrinti teismo procesą, teismų saugumą, infrastruktūros ir informacinių sistemų plėtrą. Todėl šioje srityje būtini ne nenusėjami kasmetiniai sprendimai, o nuosekli, objektyviais kriterijais ir realiais teismų poreikiais grindžiama politika, užtikrinanti teisminės valdžios lygiavertį dalyvavimą biudžeto formavimo procese.

2026–2028 m. valstybės biudžeto planavimo laikotarpiu Teisėjų taryba Vyriausybei ir Finansų ministerijai pateikė pagrįstą asignavimų poreikį, išskirdama penkias prioritetas finansavimo sritis: teismų ir Nacionalinės teismų administracijos darbuotojų darbo užmokestis, fizinis ir psichologinis saugumas, pastatų atnaujinimas, informacinių technologijų plėtra ir būtinosios teismų veiklos išlaidos. Aprobodama 2026–2028 m. valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo teismams projektą, Teisėjų taryba taip pat konstatavo, kad numatyta asignavimų suma nėra pakankama būtinoms Konstitucijoje įtvirtintoms teisingumo funkcijoms vykdyti ir kelia grėsmę teismų nepriklausomumui. Nepaisant pateikto pagrįsto poreikio, 2026 m. teismų sistemos finansavimas padidėjo tik 2,7 proc., o santykinis finansavimas nuo BVP mažėjo nuo 0,18 proc. 2024 m. iki 0,16 proc. 2025–2026 m., prognozuojant tolesnį kritimą iki 0,14–0,15 proc. 2027–2028 m.

Lygiagrečiai Teisėjų taryba siekė, kad teismų finansavimo problemų sprendimas apimtų ir efektyvesnį turimų išteklių panaudojimą. Šiuo tikslu stiprinta teismų vadovų tinklaveika ir gerosios praktikos sklaida, sudarant galimybes teismų pirmininkams keistis patirtimi dėl veiklos organizavimo, išteklių planavimo ir efektyvesnio turimų asignavimų panaudojimo. Įgyvendinant šiuos procesus svarbus ir teismų kanclerių įsitraukimas, todėl buvo sudaryta darbo grupė, kuri turėtų pateikti siūlymus dėl efektyvesnio materialijų ir žmogiškųjų išteklių panaudojimo teismuose bei Nacionalinėje teismų administracijoje.

Siekdama tvaraus ir ilgalaikio sprendimo, Teisėjų taryba 2026 m. vasario 4 d. inicijavo teisės aktų pakeitimus, kuriais siūloma įtvirtinti objektyviais kriterijais pagrįstą teismų finansavimo modelį ir teisminės valdžios lygiavertes derybines galias valstybės biudžeto formavimo procese. Parengtame Teismų įstatymo pakeitimo projekte numatyta, kad teisėjo komandos pareigybių finansavimas būtų siejamas su atitinkamos grandies teisėjo pareigine alga: teisėjų padėjėjų – 50–60 proc., teismo posėdžių sekretorių – 35 proc., o tarnautojų, tiesiogiai padedančių teisėjui vykdyti pavestas funkcijas, – 45–60 proc. atitinkamos grandies teisėjo pareiginės algos. Taip pat numatyta, kad kitų teismo personalo pareigybių finansavimas būtų susietas su teisėjo ir teisėjo komandos pareigybių finansavimu. Projektu siekiama įtvirtinti ir kitų būtinųjų teismo išlaidų finansavimo, darbo užmokesčio fondo indeksavimo ir Teisėjų tarybos dalyvavimo biudžeto derybų procese taisykles. Kartu siūloma numatyti pareigą Vyriausybei pagrįsti atvejus, kai teismų sistemai siūlomi mažesni asignavimai nei Teisėjų tarybos pateiktas objektyviai būtinas poreikis, atskleidžiant tokio sprendimo poveikį teismų funkcijų vykdymui ir teismų nepriklausomumui.

Pažymėtina, kad Teisėjų taryba taip pat siekė, jog įsipareigojimai dėl tvaresnio teismų finansavimo būtų įtvirtinti Vyriausybės programos lygmeniu. Ši kryptis atsispindi Dvidešimtosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, kuriame, siekiant efektyvesnio teisingumo sistemos veikimo ir didesnio darbo teismuose patrauklumo, numatyta kartu su Teisėjų taryba ir Finansų ministerija įvertinti teismų sistemai pavestoms funkcijoms įgyvendinti reikalingų žmogiškųjų išteklių poreikį bei parengti priemones, padėsiančias veiksmingiau formuoti teisėjo komandą, kartu įvertinant teisėjo komandos darbo užmokesčio peržiūros galimybes.

Šiai nuostatai įgyvendinti buvo sudaryta, o pasikeitus Vyriausybei – atnaujinta Teisingumo

ministerijos darbo grupė, kurios veikloje aktyviai dalyvauja Teisėjų tarybos atstovai. Teisėjų tarybos parengtas Teismų įstatymo pakeitimo projektas dėl finansavimo modelio taip pat pristatytas šioje darbo grupėje, taip dar kartą primenant teismų bendruomenės siekį, kad teisėjo komandos stiprinimas būtų tiesiogiai susietas su teisingumo vykdymo kokybe, darbo teismuose patrauklumu ir teismų veiklos efektyvumu.

Teismų finansavimo ir žmogiškųjų išteklių problematika buvo 2025 ir 2026 m. nuosekliai pristatyta Europos Komisijos atstovams susitikimuose dėl teisinės valstybės principo įgyvendinimo ir Teisinės valstybės ataskaitos rengimo Lietuvoje. Susitikimuose aptarti Lietuvos teismų sistemos iššūkiai – nepakankamas finansavimas, žmogiškųjų išteklių trūkumas, teisėjo komandos stiprinimo poreikis ir teisinio reguliavimo pokyčiai, susiję su pareiginės algos bazinio dydžio nustatymu. Šių problemų identifikavimas pastebimas pačioje Teisinės valstybės ataskaitoje, taip pat kituose tarptautiniuose Lietuvos teismų sistemos vertinimuose. Taip teismų finansavimo klausimas buvo aiškiai iškeltas tarptautiniu lygmeniu, kaip reikšmingas teismų nepriklausomumo ir teisinės valstybės principo įgyvendinimo aspektas.

2026 m. Taryba pateikė papildomų asignavimų poreikį 2027–2029 m. laikotarpiui, išlaikydama tas pačias prioritetines finansavimo sritis. Šiame etape darbo užmokesčio finansavimo poreikis grindžiamas parengtu modeliu, siekiant, kad per dvejus metus darbo užmokesčiui papildomai būtų skiriama 30–37 mln. Eur kasmet, o bendras teismų sistemos papildomų asignavimų poreikis siektų 45–52 mln. Eur kasmet. Taip nuosekliai siekiama pereiti nuo pavienių trūkumų įvardijimo prie ilgalaikio, duomenimis ir objektyviais kriterijais pagrįsto finansavimo modelio formavimo bei tvaraus teismų sistemos finansavimo užtikrinimo.

Saugumas teismuose

Dažnėjantys saugumo incidentai teismuose, didėjantis proceso dalyvių agresyvaus elgesio mastas ir sisteminių priemonių šioms problemoms spręsti trūkumas išlieka ne vienerius metus trunkančia teismų sistemos realybe. Saugumas teismuose yra Teisėjų tarybos prioritetas, todėl dedamos aktyvios pastangos, kad būtų užtikrintas realus ir patikimas saugumas teismuose.

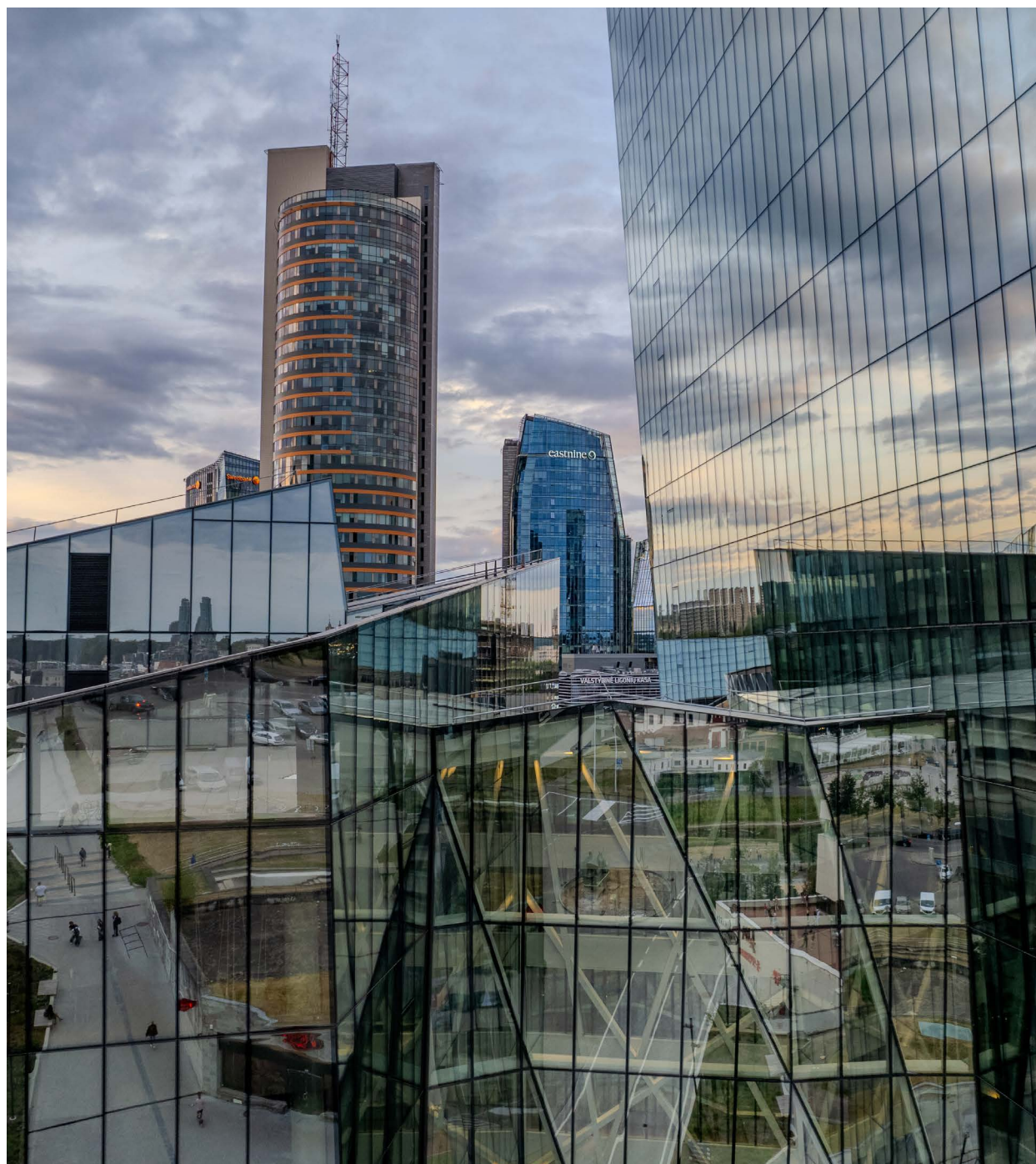
2025–2026 m. Teisėjų tarybos veikla saugumo srityje buvo orientuota į sisteminių sprendimų rengimą ir įtvirtinimą – nuo teismų fizinės ir psichologinės apsaugos analizės iki konkrečių modelių ir veiksmų planų patvirtinimo. Teisėjų taryba teikė išvadas dėl Vyriausybės nutarimų projektų, susijusių su Teismų įstatymo ir Viešojo saugumo tarnybos įstatymo pakeitimais, pabrėždama, kad saugumo užtikrinimas turi būti realus ir efektyvus, nepriklausomai nuo jį įgyvendinančio subjekto – policijos ar Viešojo saugumo tarnybos. Svarbu, kad sprendimai sudarytų ilgalaikį saugumo teismuose stiprinimo pagrindą.

Tarpinstitucinė darbo grupė parengė siūlymus dėl priemonių, kurios užtikrintų tinkamą teismų apsaugą ir rimtą teismo posėdžių metu. Ši grupė, vienijanti teismų, Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos, Nacionalinės teismų administracijos ir ekspertų atstovus, bendradarbiaudama su Policijos departamentu ir Viešojo saugumo tarnyba, atliko teisinio reguliavimo analizę, išnagrinėjo užsienio šalių patirtį ir parengė rekomendacijas dėl prevencinių, intervencinių ir postvencinių psichologinio saugumo priemonių. Taip pat buvo įvertinta teismų fizinės apsaugos infrastruktūra, nustatytas trūkstamų priemonių poreikis ir apskaičiuotas reikalingas finansavimas. Įvertinus rezultatus, konstatuota, kad daugelio teismų pastatų saugumo infrastruktūra yra nepakankama, todėl rekomenduota šį poreikį įtraukti į 2026–2028 m. biudžeto formuojamus prioritetus.

Teisėjų tarybos atstovai taip pat dalyvavo teisingumo ministro sudarytos darbo grupės teismų saugumo klausimais veikloje, taip užtikrinant nuoseklų požiūrį į saugumo politikos formavimą ir šios problemos pristatymą politikos formuotojams.

Teisėjų taryba 2026 m. sausio 30 d. patvirtino darbo grupės parengtą Lietuvos teismų fizinio saugumo modelio projektą, kuriame teismai suskirstyti į tris saugumo lygius pagal bylų skaičių, posėdžių intensyvumą, pastato dydį ir kitus kriterijus. Kiekvienam lygiui numatytos būtinos priemonės – nuolatinė fizinė apsauga, įeigos kontrolė, metalo detektoriai, vaizdo stebėjimo sistemos, pavojaus mygtukai ir kt. Nacionalinė teismų administracija kasmet atliks vertinimą, siūlydama teismų saugumo lygio koregavimus pagal veiklos rodiklius.

Kartu patvirtintas ir psichologinio saugumo modelis, paremtas užsienio gerąja praktika ir skirstantis priemones į prevencines (mokymai, grėsmių atpažinimo metodikos, psichologinis vertinimas), intervencines (pagalba traumą patyrusiems asmenims) ir postvencines (individuali bei sisteminė pagalba). Šis modelis tapo pagrindu Psichologinio saugumo teismuose įgyvendinimo veiksmų planui, kuriame numatyti konkretūs veiksmai, atsakingi asmenys, terminai ir biudžetas.

2

Procesų ir paslaugų kokybės gerinimas

Teismų reforma

Siekiant didinti teismų veiklos efektyvumą ir užtikrinti tolygesnį darbo krūvį, nuo 2025 m. sausio 1 d. apylinkių teismų rūmai buvo sujungti, atsisakant dalies rūmų ir pakeičiant kai kurių teismų veiklos teritorijas. Po reformos vietoje buvusių 43 teismo rūmų veiklą tęsia 27 rūmai, tačiau iki tol veikusių teismų pastatai atitinkamose gyvenamosiose vietovėse išliko – juose toliau rengiami teismo posėdžiai ir užtikrinamas teismo paslaugų prieinamumas gyventojams. Taip reforma ne tik optimizavo struktūrą, bet ir išsaugojo teismų pasiekiamumą regionuose.

Teisėjų taryba, nuo pat savo veiklos pradžios, aktyviai įsitraukė į pasirengimo šiems pokyčiams procesus bei koordinavo, kaip vyko šis pokytis: organizavo periodinius pasitarimus su apylinkių teismų reformoje dalyvavusiais teismais, sprendė aktualius klausimus, komunikavo su suinteresuotomis grupėmis ir visuomene apie šiuos teismų sistemos pokyčius.

Pirmieji veiklos metai parodė reikšmingus rezultatus, iš kurių svarbiausias – teisėjų specializacijos plėtra. Po reformos visuose apylinkių teismuose nustatyta teisėjų specializacija, leidžianti efektyviau nagrinėti konkrečių kategorijų bylas ir didinti sprendimų kokybę.

Stebimas ir tolygesnis teismų darbo krūvio pasiskirstymas apylinkių teismuose, prisidedantis prie kokybiškesnio ir nuoseklesnio teisingumo vykdymo visoje Lietuvoje.

Po šių struktūrinių pokyčių ir atsižvelgdama į teismų bendruomenės pateiktus poreikius, Teisėjų taryba 2026 m. kovo 27 d. patvirtino atitinkamus Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų pakeitimus.

Neprocesinės funkcijos

Įgyvendindama strategines veiklos kryptis, Teisėjų taryba 2025 m. pradėjo sistemingą teismų vykdomų neprocesinių funkcijų peržiūrą. Pagrindinis šios iniciatyvos tikslas – užtikrinti, kad turimi žmogiškieji ir finansiniai ištekliai būtų pirmiausia skiriami tiesioginėms teismo funkcijoms, o įvardintos administracinės užduotys, nesusijusios su teisingumo vykdymu, būtų peržiūretos ir, esant pagrindui, perduotos kitoms institucijoms arba joms atlikti būtų numatytas tinkamas finansavimas.

Peržiūros metu įvertinta Lietuvos teismų pateiktos nuomonės ir pasiūlymai, apibendrinta užsienio valstybių praktika bei nustatyta didžiausią administracinę naštą keliančios funkcijų grupės. Tarp jų – duomenų teikimas registrams, apkaltinamųjų nuosprendžių pateikimas vykdyti ir jų vykdymo kontrolė baudžiamosiose bylose, taip pat kitos su teisingumo vykdymu tiesiogiai nesusijusios administracinės pareigos.

Siekdama sistemiškai spręsti šią problemą, Teisėjų taryba pritarė iniciatyvai kreiptis į registryų valdytojus, Finansų ministeriją ir Teisingumo ministeriją dėl šių funkcijų vykdymo perdavimo kitoms institucijoms ar jų papildomo finansavimo.

Kompleksinis vaikų apklausų tobulinimas

Teisėjų taryba ėmėsi iniciatyvos suburti teismų bendruomenės ir kitų atsakingų institucijų atstovus vaikų apklausų peržiūrai ir tobulinimui. 2026 m. darbą pradėjo darbo grupė dėl kompleksinio vaikų apklausų tobulinimo. Į grupės veiklą įsitraukė teismų, prokuratūros, policijos, socialinės apsaugos ir vaiko teisių specialistai. Šis bendradarbiavimas sudaro sąlygas įvertinti esamą praktiką bei gerinti apklausų kokybę ir efektyvumą, ypač tiriant seksualinės prievartos atvejus.

Teisiniu reguliavimu jau yra įtvirtinta, kad vaikas teisiniame procese turi būti apklausiamas kuo mažiau kartų, apklausas vykdytų specialiai tam parengti asmenys (pavyzdžiui, teismo psichologai) ir būtų sudarytos sąlygos vaikui pareikšti savo nuomonę visais jį liečiančiais klausimais civiliniame procese.

Teisėjų tarybos darbo grupei suformuluotas veiklos siekis – naujas, koordinuotas ir vaikui draugiškas apklausų modelis, užtikrinantis geriausių vaiko interesų viršenybę visoje teismų sistemoje. Tebesitęsiančiu grupės darbu siekiama, kad įgyvendinus numatytas priemones būtų sukurta aiški ir nuosekli vaikų apklausų organizavimo bei vykdymo tvarka, apimanti visus proceso etapus – nuo pirminės apklausos policijoje iki duomenų panaudojimo teisme.

Skaitmenizavimas

Siekdama stiprinti kibernetinį bei informacinį saugumą ir didinti informacinį atsparumą, Teisėjų taryba 2026 m. vasario 26 d. patvirtino pavyzdinį teismo tinklų ir informacinių sistemų kibernetinio saugumo politikos aprašą. Šiuo dokumentu nustatyti vienodi kibernetinio saugumo reikalavimai visai teismų sistemai, užtikrinamas koordinuotas jų įgyvendinimas, racionalus žmoniškųjų bei finansinių išteklių naudojimas ir efektyvus saugumo funkcijų vykdymas. Tai – svarbus žingsnis kuriant saugią bei atsparią skaitmeninę aplinką teismų veiklai.

2025 m. teismų sistema susitelkė į LITEKO bylų skirstymo modulio atnaujinimo užbaigimą ir pasirengimą LITEKO II veiklos pradžiai. Atsižvelgdama į naujus technologinius sprendimus, Teisėjų taryba 2025 m. rugpjūčio 29 d. patvirtino pagrindinius teisės aktus, reglamentuojančius naują bylų paskirstymo teisėjams modelį, teisėjo parinkimo koeficiento formulę, atnaujintas bylų grupes ir sudėtingumo balus visų instancijų teismuose bei pakeistą darbo krūvio skaičiavimo tvarką. Atnaujintame modulyje įtvirtintas išsamesnis teisėjų realaus užimtumo vertinimas bei sustiprintas atsitiktinumo principas paskirstant bylas. Atsižvelgiant į LITEKO II veiklos pradžios datos perkėlimą į 2026 m. birželio 1 d., atitinkamai buvo pakeistos ir minėtų teisės aktų įsigaliojimo datos.

2026 m. Teisėjų tarybos prioritetas – atnaujintos LITEKO II sistemos veiklos stebėseną, užtikrinant sklandų praktinį naujo bylų paskirstymo bei darbo krūvio modelio įgyvendinimą skubų iškilusių nesklandumų šalinimą. Nuosekliai buvo ruošiamasi pačiam pokyčiui, stebėta pasirengimo pažanga, vykdyta komunikacija, operatyviai spręsti kylantys klausimai, aktyviai bendradarbiauta su kitomis suinteresuotomis šalimis. Teisėjų taryba tiki, kad šis ilgai lauktas pokytis taps svarbiu žingsniu ateities teismų skaitmenizavimo pokyčiams, kurių poreikį lemia ne tik besikeičiančios skaitmeninių sprendimų ir dirbtinio intelekto suteikiamos galimybės, bet ir teismų bendruomenės siekis efektyviai naudoti išteklius.

3

Žmogiškųjų išteklių stiprinimas

Teisėjų korpuso formavimas

Jsiklausydama į teismų bendruomenės lūkestį dėl pretendentų į teisėjus bei teisėjų, siekiančių karjeros, atrankų proceso efektyvumo ir skaidrumo, Teisėjų taryba 2025 m. sausio mėn. sudarė darbo grupę, kurios tikslas buvo išanalizuoti galiojančią atrankos sistemą, įvertinti jos veiksmingumą ir pateikti siūlymus, kaip sustiprinti atrankos objektyvumą, kompetencijų vertinimo kokybę bei visuomenės pasitikėjimą teismų sistema.

Teisėjų tarybai buvo pateikti pasiūlymai, apimantys teisėjų kompetencijų modelio atnaujinimą ir pritaikymą šiandienos reikalavimams, vertinimo sistemos pokyčius (atrankos balų sandaros ir jų skaičiavimo metodikos korekcijas), taip pat Teismų įstatymo pakeitimus dėl pretendentų, kurie surinko mažiau nei pusę komisijos narių balsų, įrašymo į bendruosius eiliškumo sąrašus bei bendrųjų sąrašų formavimo korekcijas. Teisėjų taryba juos apsvaistė Teismų administravimo bei Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetuose ir artimiausiu metu priims sprendimus dėl šių pokyčių.

Vertinant teisėjų korpuso formavimo statistiką, galima įžvelgti keletą ryškių tendencijų. Duomenys rodo, kad priimtų teisėjų skaičius išlieka nežymiai mažesnis nei išėjusių, tačiau per pastaruosius dvejus metus atleistų dėl pensinio amžiaus ar įgaliojimų pabaigos teisėjų skaičius išaugo

35%

Ypač pozityviai nuteikia tai, kad teisėjų, savo noru palikusių pareigas, skaičius buvo labai nedidelis, o 2025 m. – net ir nulinis. Tai leidžia daryti išvadą, kad teisėjų motyvacija likti teismų sistemoje yra labai aukšta.

0

Taip pat pažymėtina, kad ataskaitiniu laikotarpiu dvigubai išaugo asmenų, išlaikiusių teisėjo egzaminą, skaičius. Vis dėlto profesionalių teisininkų pritraukimas į teisėjo pareigas ir konkurencingos atrankos užtikrinimas reikalauja nuolatinių visos teismų bendruomenės pastangų. Viena iš šioje srityje įgyvendinamų iniciatyvų – Teisėjų tarybos ir Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Teisės studijų ir darbo chartijos pasirašymas. Šiuo bendradarbiavimu siekiama stiprinti teisės studijų ir darbo procesų sinergiją, užtikrinti aktyvų teismų bendruomenės įsitraukimą į studijų procesą, skatinti Teisės fakulteto studentų profesinį augimą bei sudaryti kuo palankesnes sąlygas studijų ir darbo derinimui.

Teisėjų darbo krūvio optimizavimas

Teisėjų taryba 2025–2026 m. laikotarpiu daug dėmesio skyrė teismų darbo krūvio valdymui ir optimizavimui, siekdama užtikrinti subalansuotą teisėjų užimtumą ir efektyvų žmogiškųjų išteklių planavimą. Taryba sprendė tiek teisinio reguliavimo, tiek praktinio įgyvendinimo klausimus, taip pat

stiprino duomenimis grįstą teismų administravimo kultūrą.

Reaguojant į netolygų bylų srautą, 2025 m. patobulintas Administravimo teismuose tvarkos aprašas: nustatyti papildomi darbo krūvio vertinimo kriterijai, aiškiau reglamentuotas bylų priskyrimo kity teismų teisėjams mechanizmas, patikslinta interaktyvi darbo krūvio skaičiuoklė bei pateiktos išsamios rekomendacijos dėl jos taikymo.

Tarybos 2025 m. gruodžio 5 d. nutarimu patobulinta duomenų apie teismų darbo krūvį teikimo ir vertinimo tvarka – atsisakyta fiksuoto 10 proc. nuokrypio kriterijaus, o darbo krūvio skirtumai tarp teismų dabar vertinami kompleksiskai, atsižvelgiant į visus Administravimo teismuose nuostatuose nurodytus duomenis. Teismams parengtos rekomendacijos dėl Administravimo teismuose nuostatų taikymo bei interaktyvios skaičiuoklės pildymo, užtikrinančios bendrą ir skaidrų darbo krūvio vertinimą visoje teismų sistemoje.

Šie sprendimai yra toliau tobulinami, atsižvelgiant į teismų pastabas ir praktines realijas. Be to, buvo atnaujinti teisės aktai dėl bylų numeravimo bei dokumentų tvarkymo, siekiant suvienodinti registravimo praktiką visoje teismų sistemoje ir užtikrinti duomenų vientisumą bei atsekamumą.

Siekdama dar labiau subalansuoti teisėjų darbo krūvį, Teisėjų taryba, 2025 m. kovo 21 d. patvirtindama 2025–2028 m. strategines veiklos kryptis, numatė peržiūrėti optimalaus teisėjo darbo krūvio nustatymo modelį. Šios peržiūros tikslas – sukurti objektyviais kriterijais pagrįstą, visai teismų sistemai pritaikomą modelį, kuris būtų naudojamas ne tik darbo krūvio vertinimui, bet ir kaip strateginis įrankis formuojant teisėjų korpusą, paskirstant etatus tarp teismų bei specializacijų pagal realius bylų srautus ir jų sudėtingumą.

Įgyvendindama šį tikslą, Teisėjų taryba 2025 m. balandžio 25 d. sudarė darbo grupę, kuriai pavesta įvertinti galiojančios metodikos taikymo rezultatus ir galimybes ją pritaikyti visai teismų sistemai. 2025 m. darbo grupė išanalizavo metodikos nuostatas, įvertino skirtingų užsienio valstybių patirtį, aktyviai konsultavosi su teismų bendruomene. Atsižvelgus į darbų apimtį ir siekiant užtikrinti kokybiško naujojo optimalaus darbo krūvio modelio parengimą, grupės veiklą planuojama tęsti iki 2026 m. pabaigos.

Regioninės teismų politikos stiprinimas

Siekdama didinti regionų patrauklumą teisėjams ir skatinti jų karjeros mobilumą, Teisėjų taryba 2025 m. inicijavo teisės aktų pakeitimus, kurie sudarytų galimybes regionų teismuose dirbantiems teisėjams pretenduoti į aukštesnės instancijos teismus – Lietuvos apeliacinį teismą, Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą ir Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą – išlaikant savo gyvenamąją vietą regione. Taryba kreipėsi į Seimo Pirmininką, turintį įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, su siūlymais tobulinti teisėjų kelionės ir apgyvendinimo išlaidų kompensavimo teisinį reguliavimą, kad būtų sudarytos realios sąlygos teisėjams dirbti aukštesnės instancijos teismuose neprarandant ryšio su regionu.

Tęsdama regioninės teismų politikos stiprinimo kryptį, 2025 m. gruodžio mėn. Teisėjų taryba kreipėsi į Lietuvos teismus, Teisėjų asociaciją, Apylinkių teismų teisėjų sąjungą ir Teisėjų padėjėjų asociaciją, prašydama pateikti įžvalgas bei pasiūlymus dėl regioninių teismų iššūkių pritraukiant ir išlaikant teisėjus bei kitus teismų darbuotojus. Taryba siekė išsiaiškinti galimus problemų sprendimo būdus tiek pačių teismų pastangomis, tiek bendradarbiaujant su kitais partneriais – vietos savivaldos institucijomis ir organizacijomis. Surinkta informacija leido identifikuoti gerosios praktikos pavyzdžius bei pasiūlyti priemones, tokias kaip mikroklimato gerinimas, lankstus darbas, glaudesnis bendradarbiavimas su vietos savivaldos institucijomis, regionų teismų įvaizdžio stiprinimas ir kt. Apibendrinus teismų, jų darbuotojų ir profesinių organizacijų pateiktas nuomones bei pasiūlymus, 2026 m. numatoma parengti veiksmų įgyvendinimo planą, kuriame bus detalizuoti būdai ir priemonės regioninių teismų patrauklumui didinti.

Kvalifikacijos kėlimas

Teisėjų taryba aktyviai prisidėjo prie teisėjų kvalifikacijos kėlimo: padėjo nustatyti mokymo poreikius, rengti išsamias mokymo programas bei teikė siūlymus dėl kvalifikuotų lektorių parinkimo.

Per 2025–2026 m. laikotarpį Teisėjų taryba patvirtino **74** teisėjų mokymo programas.

Iš viso šiuo laikotarpiu mokymuose dalyvavo **3 228** teisėjai.

2025–2026 m. teismų vadovams skirtuose vadovavimo ir lyderystės ugdymo mokymuose dalyvavo **69** asmenys.

Taip pat siekta stiprinti ne tik teismų vadovų ar teisėjų, bet ir teisėjų padėjėjų, teismo posėdžių sekretorių bei kito personalo kompetencijas. Per šį laikotarpį įvyko 69 kvalifikacijos kėlimo renginiai, kuriuose iš viso dalyvavo 9 420 teismų darbuotojų. Kartu su teismų darbuotojais mokymuose bendrai dalyvavo ir 919 teisėjų. Tokį aktyvų bendrą dalyvavimą lėmė teismų sistemai privalomi mokymai smurto ir priekabiavimo prevencijos temomis bei kursai „Psichologinis saugumas darbe“ ir „Streso ir sudėtingų situacijų valdymas“.

2025–2026 m. teisėjai ir teismų darbuotojai taip pat aktyviai įsitraukė į Europos teismo tinklo (EJTN) bei Europos teisės akademijos (ERA) organizuojamas veiklas – tarptautiniuose mokymuose dalyvavo 179 teisėjai ir 58 teismo darbuotojai. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo suorganizuotos dvi didelės tarptautinės konferencijos:

„Teisėjų etika kaip vertybė
šiuolaikiniame pasaulyje“

„Dialogo architektūra: 20 teisminės
mediacijos metų“.

4

Nuoseklus atviras dialogas su visuomene

Teismų komunikacijos stiprinimas ir pasitikėjimo teismais didinimas

Teisėjų taryba 2025 m. balandžio 30 d. sprendimu patvirtino Lietuvos teismų sistemos išorinės komunikacijos strategijos įgyvendinimo priemonių planą 2025–2028 m. ir nuo pat savo veiklos pradžios laikosi Lietuvos teismų komunikacijos strategijoje suformuotos krypties – stiprinti visuomenės pasitikėjimą teisine sistema, rodyti teismų atvirumą bei kompetenciją, o pačius procesus padaryti suprantamus kiekvienam. Nuosekliai įgyvendinami ir vidinės komunikacijos tikslai, leidžiantys Lietuvos teismams kuo sklandžiau organizuoti darbą, užtikrinti aiškią informacijos sklaidą bei stiprinti bendruomenės tarpusavio ryšius.

Sėkmingai tęsiama tradicinė iniciatyva „**Diena su teisėju**“, kuri nuo 2026 m. atnaujinta ir organizuojama tikslingai studentų auditorijai visoje Lietuvoje. Joje **17-oje** Lietuvos teismų dalyvavo daugiau kaip **90** studentų iš įvairių šalies aukštųjų mokyklų. Vieni rinkosi teismus studijų mieste, kiti su teisėjais susitiko savo gimtuosiuose miestuose. Studentai stebėjo posėdžius ir galėjo iš arti susipažinti su teisėjo profesijos kasdienybe.

Lietuvos teismų komunikacijos strategijoje ir jos įgyvendinimo priemonių plane numatyta ne tik didinti pasitikėjimą, bet ir plėtoti inovatyvias komunikacijos priemones bei skatinti aktyvesnį visos teismų bendruomenės įsitraukimą į viešąjį dialogą. Projekto „**Atviri teismai**“ interaktyvios švieslentės papildytos naujausiais statistiniais duomenimis, suteikiant visuomenei galimybę išsamiai susipažinti su teismų veiklos rodikliais, bylų statistika bei finansavimo duomenimis.

2025 m. parengta ir 2026 m. įgyvendinta socialinės reklamos koncepcija, paneigianti stereotipus apie teismus. Socialinė reklama „**Teismai – mitas ir tikrovė**“ transliuota keliuose savivaldybių lauko ekranuose, teismuose esančiuose informaciniuose stenduose.

Tęsiant atvirumo iniciatyvas, toliau visuomenei sudaroma galimybė stebėti viešai transliuojamus Teisėjų tarybos posėdžius vaizdo įrašų platformoje „**YouTube**“, o posėdžių transliacijos skelbiamos interneto svetainėje **teismai.lt** (įrašai saugomi vienerius metus).

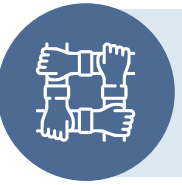
Vykdam bendrą projektą su **LRT radiju**, 2025 m. buvo sukurta ir transliuota **19** radijo laidų, kuriose dalyvavę Lietuvos teisėjai aptarė visuomenei aktualias temas: teismų saugumą, asmenų neveiksmo teisinius aspektus bei kitus teisingumo sistemos klausimus. Taip siekta supažindinti kuo didesnę visuomenės dalį su teismų veikla ir aktualia teisine informacija.

Stiprinant dialogą su visuomene, 2025 m. organizuota teismų bendruomenės diskusija diskusijų festivalyje „**Būtent!**“. Diskusijoje tema „Teisminė mediacija – nuo ginčo iki prasmingo susitarimo“ dalyvavo trys teisėjai mediatoriai ir advokatas. Renginys sulaukė didelio lankytojų dėmesio bei buvo transliuojamas „YouTube“ platformoje. 2026 m. planuojama tęsti diskusijos formatą ir dalyvauti šiame festivalyje su nauja tema.

Tęsiant teisinio švietimo iniciatyvas, surengtas Teisėjų tarybos narių susitikimas su Vilniaus universiteto, Mykolo Romerio universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto studentų atstovais.

Siekiant puoselėti teismų bendruomenės susitelkimą ir vidinę kultūrą, 2025 m. organizuotas penktasis **Lietuvos teismų bendruomenės sąskrydis**, subūręs daugiau nei **500** teismų darbuotojų ir jų šeimos narių.

Teismų atvirumas

Stiprindama teismų atvirumą, Teisėjų taryba pritarė pokyčiams, užtikrinantiems savalaikį informacijos apie teismų bylas teikimą žiniasklaidai. 2026 m. birželio 1 d. įsigaliojusios taisyklės nustato aiškias sąlygas žurnalistams gauti nenuasmenintus teismų sprendimus viešose bylose. Prie šio pokyčio parengimo 2025 m. aktyviai prisidėjo suinteresuotų šalių darbo grupė, sudaryta iš teismų, viešojo sektoriaus institucijų ir žiniasklaidos atstovų.

Korupcijos prevencija

Teisėjų taryba 2026 m. patvirtino naują Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planą ir jo įgyvendinimo priemones. Šiame plane numatytos korupcijos prevencijos veiklų teismuose bei korupcijos suvokimo ir antikorporcinio sąmoningumo stiprinimo gairės. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą yra tiesiogiai atsakingi teismai ir Nacionalinė teismų administracija, o iš visų teismų grandžių atstovų sudaryta darbo grupė koordinuoja šio plano įgyvendinimą. Į teisėjų mokymo programas integruotos antikorporcinio sąmoningumo temos tapo nuolatine teisėjų kvalifikacijos tobulinimo dalimi, užtikrinančia ilgalaikį skaidrumo kultūros stiprinimą teismuose.

Tarptautinis bendradarbiavimas

2025–2026 m. Teisėjų taryba aktyviai dalyvavo tarptautinių teisminių organizacijų ir tinklų veikloje. Tarptautinis bendradarbiavimas išlieka svarbia priemone stiprinant teismų sistemos profesionalumą, dalijantis gerąja patirtimi bei ieškant efektyvių sprendimų teismų veiklos organizavimo, komunikacijos, skaitmenizacijos bei teisėjų nepriklausomumo srityse.

Per šį laikotarpį Teisėjų tarybos nariai atstovavo Lietuvai Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ), Europos teismo tinklo (EJN), Konsultacinės Europos teisėjų tarybos (CCJE), Europos komisijos efektyvesniam teisingumui (CEPEJ) bei Europos teismo mokymo tinklo (EJTN) veiklose.

2024 m. birželio mėn. Lietuvos Teisėjų taryba dvejų metų laikotarpiui buvo pakartotinai išrinkta Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) Vykdomosios valdybos nare.

Teisėjų tarybos atstovai taip pat aktyviai dalyvavo ENCJ darbo grupėse „Teisėjų nepriklausomumas, atskaitingumas bei teisingumo kokybė“, „ENCJ skaitmeninio teisingumo forumas“ bei „Teismų sistema ir žiniasklaida“. Dalyvavimas šiuose tarptautiniuose tinkluose tiesiogiai prisideda prie Lietuvos teismų sistemos stiprinimo, profesinių kompetencijų plėtros bei Teisėjų tarybos siekio kurti modernią, efektyvią ir visuomenės pasitikėjimą turinčią teisingumo sistemą.

